

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61

**MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP**

Cluj, 1935. IV. évfolyam
224. szám. **Szombat**
Szeptember 28.

Mi, kisebbségek

az érdektelenség szemüvegén át figyeljük azt a belpolitikai kavargást, amely most a kormánypárt és ellenzék között viharzik. Valahogy úgy érezzük: mindehhez nekünk se közvetve, se közvetlenül nincs mert nem is lehet közünk. Nem, mintha örülnénk annak, hogy egyik is megmondja a másiknak a magáét. Nem öröm ez nekünk. Sőt! De keserves tapasztalatok arról győzték meg bennünket, hogy ránk megfordítva áll a közmondás: „ha ketten veszekednek, a harmadik nevet”. Dehogyan is nevetünk mi, dehogyan is örülünk! Nincs nekünk abból semmiféle hasznunk, ha a nemzeti-parasztpárti vezeték elmondják véleményüket a kormány urairól. Am abból sem profitálunk egy jótányit sem, ha viszont Tatarescu miniszterelnök úgy aperté ki-jelenti, mit tart Maniuékról. Akármennyire is haragban vannak ezek az urak, akárhogy is cibálják egymás haját: a végeredmény mindig az, hogy mi, kisebbségek adjuk meg az árát pörpatvaroskodásuknak.

Ha csak valamennyire is remélhetnők, hogy másként lesz majd ha a nemzeti parasztpárt jön kormányra... Am emlékszünk Maniuék országlására és bizony még most is keserű a szánk íze a sok kisebbségellenes intézkedéstől. Ezt nem azért mondjuk, minthogyha a liberális kormányzat alatt jobban menne a sorunk. De tény, hogy a nemzeti-parasztpárt uralma idején vetődött fel először a nemzeti munka védelméről szóló törvény gondolat és csak tisztára véletlen, hogy a liberálisoknak jutott a „szerencse”, hogy ezt az ötletet valóságra változtassák. Valóságos váltógazdaság megy ezen a téren velünk szemben. Mi vagyunk az ugródeszka, amelyen keresztül a hatalom polcára akarnak feljutni a hatalomból kicseppentek. Egészen természetesnek vesszük, hogy a kormányzó urak viszont éppen a hatalom megtartása érdekében rádupláznak az ellenzéki pártokra. Ezért egészen mindegy nekünk, hogy ki tartja kezében a kormány kerekét: Tatarescu, Averescu, Mihalache, Maniu, vagy Vaidal. Liberális, néppárti, nemzeti-parasztpárti, vagy numerus valachicusista, legfeljebb csak nüanszbeli árnyalatokban különbözik abban, hogy ki mennyire húzza ránk a vizeslepedőt.

Ezért nem nevetünk és nem örülünk mi, ha a politika urai lesznek egymásról a szenteltvizet...

Zürzavar és bizonytalanság Genfben

Olaszország nem változtatja meg álláspontját

(GENF.) A Népszövetség csütörtöki ülése Aloisi olasz főmegbízott távollétében folyt le. Arról volt szó, hogy az ötösbizottság jelentését nem terjesztik a közgyűlés elé, mivel a javaslatokhoz nem járult hozzá mindkét fél. Titulescu, Litwinov és mások hozzászólása során a zárt ülés berekesztése után a nyílt ülésen 13-as békéltető bizottságot alakítottak. A vitában Eden, Laval és Litwinov beszéltek abban az értelemben, hogy a békét minden lehetőséggel fenn kell tartani.

RÓMA GUNYOLÓDIK

Érdekes, hogy az olasz lapok gunyolódnak a Népszövetség tehetetlenségén és hangoztatják,

hogy bármilyen legyen is az új bizottság tevékenysége. Olaszország nem változtatja meg álláspontját ésők Genf helyett inkább Afrika felé tekintenek, mert a megoldás onnan fog jönni.

MÉG MINDIG REMÉNYKEDNEK

Genfből egyébként azt jelentik, hogy népszövetségi körökben komolyan foglalkoznak a népszövetségi alapokmány 15-ik szakaszának alkalmazásával, mely az Olaszország elleni megtorlásokat foglalja magában. Ennek alkalmazásáról azonban addig nem lehet szó, amíg az új tizenhármas bizottság nem hoz végleges határozatot, bár e tekintetben is pesszi-

mista felfogás uralkodik. Népszövetségi körökben még mindig nem adták fel a reményt, hogy Mussolini az utolsó pillanatban mégis csak meggondolja magát és engedékenyebb magatartást fog elfoglalni. Laval Genfből már el is utazott Párisba és ezt a tényt élénken kommentálják. Laval állítólag nagyon borus hangulatban távozott Genfből.

MINDEN MARADJON A RÉGIBEN

(LONDON.) Winston Churchill tegnap nagy beszédet tartott, amelyben teljes erejével szembe fordult a gyarmati területek mindenféle új felosztási terve ellen.

Nagy jelentőséget tulajdonít az európai sajtó Gömbös németországi látogatásának

(BUDAPEST.) Gömbös Gyula miniszterelnök váratlan németországi látogatása óriási szenzációt keltett az európai politikai körökben. Angol, francia, olasz és német lapok hosszú cikkeket foglalkoznak a magyar miniszterelnök németországi útjával, amely politikai szempontból nagy jelentőségűnek tartanak. A budapesti lapok feltűnő tartózkodással írják a miniszterelnök utazásáról, csupán a miniszterelnökségi sajtófőnökség hivatalos nyilatkozatát közlik, amelyből kitűnik, hogy a magyar kormányfő Göring porosz miniszterelnök meghívására utazik Németországba, ahol a schorffheidi vadászatokon vesz részt majd Berlinben látogatást tesz Hitler kancellárnál is.

MIT MOND GÖMBÖS BERLINI UTJÁRÓL

Gömbös miniszterelnöktől elutazása előtt Az Est munkatársa nyilatkozatot kért. A miniszterelnök azonban kijelentette, hogy nem tehet semmit hozzá a hivata-

los közleményhez, amely elutazását bejelenti.

POLITIKAI KOMBINÁCIÓK

Természetes, hogy a miniszterelnök váratlan németországi látogatása különböző kombinációkra adott alkalmat politikai körökben. Egyesek összefüggést keresnek az olasz-abesszin viszály ügyében támadt új helyzettel, mások nagyfontosságúnak tartják a miniszterelnök berlini látogatását abból a szempontból, hogy az összeesik Radziwill hercegné, a lengyel diéta külügyi bizottsága elnökének és Fabrics lengyel hadügyi államtitkárnak berlini utazásával.

MOZOGNAK A NÉMETEK

Európai politikai körökben a német diplomácia megelégnülését látják abban, hogy Ribbentropp októberben Lengyelországban tesz látogatást. Milch tábornok a német légügyi minisztérium államtitkára pedig jelenleg Budapesten folytat tárgyalásokat felelős magyar kormánytényezőkkel.

MEGÉRKEZETT A MAGYAR MINISZTERELNÖK

Berlini jelentés közli, hogy Gömbös magyar miniszterelnök és kíséretében levő Antal István sajtófőnök, Mengele követségi tanácsos, Bakács-Bessenyei tanácsos és Szakmáry őrnagy adjutáns kíséretében tegnap a kora délutáni órákban megérkezett Schorffheide-be, ahol a magyar vendégeket Göring miniszterelnök személyesen fogadta. A magyar miniszterelnök és kísérete előreláthatólag csak a jövő hét elején tér vissza Budapestre.

GÖMBÖS ÉS HITLER TALÁLKOZÁSA

A Magyar Távirati Iroda Berlinből úgy értesül, hogy Gömbös miniszterelnök szombaton este érkezik Göring porosz miniszterelnök kíséretében Berlinbe. A magyar kormányfőt vasárnap délelőtt fogadja kihallgatáson Hitler birodalmi vezér. Hétfőn Neurath báró külügyminiszterrel folytat megbeszéléseket Gömbös miniszterelnök.

Szövetségbe tömörülnek a régi királyi gyűrűvel avatott doktorok

Rengeteg erdélyi magyar a kiténtetettek között

(CLUJ.) Most ünnepli a budapesti Pázmány Péter tudományos egyetem fennállásának 300. évfordulóját amellyel kapcsolatosan sorozatos ünnepségek fognak lezajlani. Az egyik legérdekesebb része lesz ezeknek az ünnepségek az, hogy október 12-én megalakul Budapesten a magyar királyi és kormányzói gyűrűvel, ahogy mondani szokták, a „sub auspiciis regis”, illetve „gubernatoris” doktorrá avatottak társasága.

Az első ilyen avatás 40 év előtt 1895. október 12-én történt, amikor két társával együtt Hegedüs Loránd volt pénzügyminiszter, az ismertnevű író avatták díszdoktorrá. Hegedüs Loránd is vetette fel a királyi és kormányzói gyűrűvel felavatottak társaságba való összefogásának gondolatát, amelyet a cluji egyetem volt tanárai Kenyeres Balás és Kunecz Ödön jelenlegi budapesti egyetemi tanárok nagy lelkesedéssel karoltak fel. Minthogy pedig a hivatalos körök támogatását is megszerezték a terv megvalósításához, az most tető alá is jut.

Az október 12-iki ünnepségen a 147 felavatott közül 126 életben levő „díszgyűrűs” doktor vesz részt. A magyarországi lapok most közlik ezeknek a névsorát és abban nagyszámu, városunkban jól ismert személyiség neve található. Többek között Scheffler János orvosi teológiai tanár, Filep Gyula, a cluji Református Kórház igazgatója, Kolozsvári Bálint, Navratil Ákos és Kunecz Ödön volt cluji, jelenleg budapesti egyetemi tanárok, dr. Kiss Géza cluji ny. miniszteri tanácsos, volt román szenátor, Ausch Jenő cluji ügyvéd, Judik József a Magyar Nemzeti Bank igazgató-helyettese, Olosz Lajos chisineui ügyvéd, az ismertnevű költő, Engel Rudolf és Schilling Gábor magyarországi c. rkiv. egyetemi tanárok. Előbbi Engel Gábor volt kórházigazgató, utóbbi Schilling Lajos volt cluji egyetemi tanár fia, Horv András Magyarország varsói nagykövete, Horv Béla volt cluji árvaszéki elnök fia, Monostori Hauer Kamillo berlini magyar követ-ségi sajtóelőadó, Kenessey Albert magyarországi kórházigazgató (Kenessey volt ref. püspök fia) és mások.

A halottak névsorában is találunk ismerősöket, többek között Gombóc Zoltán, Tóth Károly és

Reinbold Béla volt cluji, később budapesti egyetemi tanárokat, továbbá Pordea Gyula volt országgyűlési képviselő, akinek testvérei Pordea képviselő és Pordea közjegyző ma is élnek városunkban.

A király- és kormányzógyűrűs doktorok nagy budapesti találko-

zója tehát már csak sok ismerős személyiség miatt is erősen érdekelheti városunkat, ahonnan eszerint dr. Filep, dr. Kiss Géza és dr. Ausch vennének részt a nagyjelentőségű ünnepségeken, dicsőséget szerezve az ősi kincses városnak.

(t.)

Abesszinia lázasan készül a háborúra

(LONDON.) A Daily Telegraph Addis-abebai jelentése szerint Harrar tartományban lázas katonai tevékenység folyik. A Jijiga felé vezető utat elzárták, úgyhogy az angol konzulnak is vissza kellett térnie utjából. Az abesszin kormány állandóan modern fegyverekkel felszerelt csapatokat indít utba Ogaden felé. Harrarban 25 ezer gázlarcot osztottak ki. Ezen a környéken 3000 kitűnően kiképzett gépfegyverekkel, bombákkal

és hegyiütegekkel felszerelt katonai csoport van elhelyezve. Az abesszin kormány elsősorban is a Djibuti és Addis Abebat összekötő vasútvonal völgyét igyekszik megerősíteni, hogy az olasz hadsereg itt ne tudjon előrenyomulni.

Jeruzsálemi híradás szerint egyes arab törzsek kifejezetten az angol álláspontot támogatják. Ibu Saud király kijelentette, hogy a végsőkig fogja támogatni Anglia törekvéseit.

Difteria váladékot tartalmazó fiolákat loptak elegypécsi orvostól

(MAGYARPECS.) Alig múlt el az izgalom a fertőző baktériumokkal beoltott nyulak eltűnése után, máris újabb eset tartja izgalomban Pécs lakosságát. Tegnap az egyik kerületi tisztiorvos beteglátozása közben autójában hagyott difteria váladékot tartalmazó fiolákat. Amíg az orvos a betegnél tartózkodott, ismeret-

len tettes az autóból ellopta a difteriabeteg váladékot tartalmazó fiolákat, amelyek egy kis kézikofferben voltak elhelyezve. Valószínűleg értékes zsákmányt sejtett benne. Az ügyben lázas nyomozás indult meg, mert ezek a baktériumok elegendők az egész vármegye lakosságának megfertőzésére.

Szerelmesek megrázó öngyilkossága

(BUDAPEST.) Borzalmas tragédia játszódott le tegnap Pilis községben. Nagy József 21 éves fodrász évek óta szerelmes volt Kemencei Erzsike 17 éves gazdag lányba, de a lány szülei nem akarták beleegyezni a házasságba. Nagy tegnap beállított a lány lakására. Rásütötte revolverét és a lány szívlovás következtében nyomban meghalt. Ekkor maga ellen fordította a fegyvert, amely azonban csütörtököt mondott. Erre egy hatalmas konvhakással mellbeszurta magát. A kés azonban a bordák között megakadt. A férfi csodálatos lelkierővel fejszét ragadott fel és azzal teljes erőből ütögetni kezdte magába a kést. A hazatérők vérben fetrengve találták meg. Azonnal értesítették a hatóságokat, amelyek kiszállottak a helyszínre. A kést ki akarták

Nagy testéből venni, de nem lehetett. Ugyanis a csontba furódott és ott elgömbül, úgyhogy a kórházban operációval kellett a férfi testéből eltávolítani. Állapota életveszélyes.

— TISZTÁZTA A VIZSGÁLAT AZ AUTÓBUSZ-KALAUZT. Néhány nappal ezelőtt egyik olvasónk panaszára rövid cikket írtunk az 557. számú autóbusszal kapcsolatosan, aki az utastól, a panaszos szerint a 3 lejes viteldíj helyett 5 lejt követelt. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a kalauz szabályszerűen járt el, a 3 lejes viteldíj az Uránia-palotánál kezdődik, az utas pedig a betonhidnál szállott fel a kocsira, tehát a taxatör jogosan követelte az 5 lejes viteldíjat.

Vasutasgyűlés lesz i. hó 29-én városunkban

(CLUJ.) Nagyszabású vasutasgyűlés lesz szeptember 29-én városunkban. A különböző vasúti alkalmazottakból alakult szervezetek, összesen öt szövetség tagjai tartanak együttes gyűlést a Román Nemzeti Színház helyiségeiben, amelyek sorás szava akariák tenni a CFR alkalmazottak mindennemű sérelmét, másfelől pedig érdekeik megvédése céljából közös frontot kívánnak alkotni. A nagygyűlés határozatai ránt az érdeklő vasúti személyzet körében máris rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik.

SZÍNHÁZ és MOZI

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek fél 9: LILIOM. Előtte: ÚJ ÉPÜLET A RÉGI HELYEN.

Szombat 9: A SZENTLÁSZLAI VÖLEGÉNY. Eredeti népszínmű, táncokkai és dalokkal. A tordaszentlászlói földművesek ének- és tánckarának részvételével. Ragyogó új kiállításban. Premier-berlet 2. szám.

Vasárnap délután 3: BOB HERCEG. (Solymosán Magdával.) Olesó helyárrakkal.

Vasárnap délután 6: LILIOM. Előtte: ÚJ ÉPÜLET A RÉGI HELYEN.

Vasárnap 9: A SZENTLÁSZLAI VÖLEGÉNY.

Hétfő 9: A SZENTLÁSZLAI VÖLEGÉNY.

Keddől: 120-AS TEMPO

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA:

Szerda, október 2. Szezonnyitás: KISERTEK. Premier. Az Opera szezonnyitó előadása.

Péntek, október 4: MEFISZTOFELESZ.

Szombat, október 5: KISERTEK. (Iskolai matiné.)

Vasárnap, október 6: DENEVÉR. (Matiné.)

Hétfő, október 7: CARMEN.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA

Pénteken szenzációs premier 15 és 20 lejes helyárrakkal: BABOONA. Legújabb világhírű journal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

CAPITOL MOZGÓ MŰSORA

Pénteken: Emil Jannings grandiózus színész alakítása A KÉT KIRÁLY.

EDISON MOZGÓ MŰSORA

Péntektől: új kettős műsor: I. KOZÁKOK. Don Jose Mojicával a főszerepben. — II. FOX FOLIER 1935 zenés revü játék.

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Pénteken, szombaton 6 és 9 órakor dupla műsor. Egy helyár: I. A VÉRENGZÉS. Izgalmas cow-boy és indián film. Főszerepben: Richard Barthelmess és Ann Dvorak. II. KANDUR KIRÁLY. Harold Lloydnek legújabb vígjátéka. Helyárrak: 10 és 12 lej.

Ha köllemesen akar utazni, válassza — az

Auto Modern

olesó és kényelmes autóbusszait.

Cluj—Tárgu-Mureş

menettérti jegy ára Lei 250—

Cluj—Reghin

menettérti jegy ára Lei 280—

Cluj—Mociu

menettérti jegy ára Lei 120—

Reghin—Tárgu-Mureş

menettérti jegy ára Lei 70—

Igazoló-könyvecskével rendelkező kántizások

10k részére a Cluj—

Tárgu-Mureş menettérti

jegy ára — — — Lei 200—

IGAZGATÓSÁG

Str. Văli 7 — Munkás-Mozgó — Tel.: 171

Pénteken, szombaton 6 és 9 órakor

Két szenzáció!

Egy helyár!

I. A vérengzés. Izgalmas cow-boy és indián film. Fősz.: Richard Barthelmess és Ann Dvorak.

II. Kandur király. Főszerepben: Harold Lloydnak legújabb vígjátéka.

A csatorna, amelyről már annyi szó esett

Hatsepsu királynő uralkodásától zürzavaros napjainkig

(CLUJ.) A Szezei csatorna története ősrégi időkbe nyúlik vissza. Már Hram-Har-Simbu, a vizek gondozója jelenté az isteni Hatsepsunak, Alsó- és Felső-Egyiptom főlséges királynőjének:

— Lábaid elé borulva, hűséges rabszolgád im ezeket látja: jónak közölni isteni értelemmel: Hogyha ama sivatagos földrészen, ahol alig néhány ezer singyre keskenyedik a föld, elrendelnéd, hogy szolgád csatornát vájjanak, nagy javára lesz Khāmnek. Mivelhogy az északi medence vizei utat találnának a szorulatlan át vágott csatornán a déli vizekre s így hajóink rövidebb uton jutnának el Punth országába.

Mindezt az a kő tábla regéli nekünk kései nemzedéknek melyet a Szezei csatorna ásátása közben, a csatornavonulat középső táján találtak, vagy 60 évvel ezelőtt. Hatsepsu pedig a tizenharmadik dinasztia egyik asszonyuralkodója volt, aki Krisztus előtt körülbelül 1700 évvel ült mindkét Egyiptom trónján. Szép idő: azóta jónéhány-szor megváltozott e világ arculata. Népek születtek, népek haltak, országok támadtak és országok omlottak össze. Ám a nagy királynő emléke él, nemcsak a hieroglifikában, amelyek róla regélnek, hanem a Szezei csatorna legelső kezdeményezőjeként is őt említi a történelem. Igen, mert a ma annyiszor emlegetett Szezei csatornát már ezekben a kőbevesző ősrégi időkben is meg akarták alkotni. Hram-Har-Simbu ötlete testet is öltött, ha azután zivataros évszázadok egyidőre el is temették azt.

KARAVÁNOK UTJA

A Földközi- és a Vörös-tenger között lakó népek minden időben törekedtek, hogy valamilyen úton kapcsolatot találjanak. Áruforgalmat ugyanis rettenetesen megnehezítette az a körülmény, hogy a Vörös-tengert egy keskeny földnyelv zárta el a Földközi-tengertől. Valamikor történelemelőtti időkben tehát a jóval Hatsepsu királynő előző korszaka előtt, természetes csatorna kötötte össze a két tengert. De északi részét a Földközi-tenger, középső felét a Nilus, déli részét a Vörös-tenger üledékei feltöltötték. Az ókorban ugyancsak megkísérelték az országokat járó kereskedők, hogy egyik tengertől a másikig, a csatorna mai vonalában karavánokat járatják. A karavánok hosszú, hosszú évszázadokig rőták ezt a sivatagos tájat. Mert 1860-ig sívó homok futotta be messzi területen a földszoros.

A RÓMAI ÉS ARAB IDŐK UTÁN

Azt a csatornát, amelyet Hatsepsu királynő parancsára építettek, később a rómaiak, akik Egyiptom meghódítása után erre a vidékre is elvetődtek, újból jókarba helyezték. A Krisztus utáni századokban, amikor az arabok csillaga feltűnt az égen, gondozták a két tengert összekötő mesterséges víziutat. Hanem azután a nyolcadik századtól kezdve teljesen pusztulásnak

indult. A sivatag homokja betemette és megint embertelenül vad vidék lett errefelé.

NEGRELLI MÉRNÖK TERVE

1855-ben egy Negrelli nevű osztrák állampolgár, aki egyébként kitanú mérnök volt, azt a javaslatot terjesztette Said akkori egyiptomi alkirály elé, hogy az ő tervei alapján ássák meg újra a Vörös- és Földközi tengereket összekötő csatornát. Az alkirály, aki széleslátókörű, művelt ember volt, felismerte a terv roppant gazdasági

Angliának nem tetszett a terv

Érdekes és rendkívül jellemző, hogy Anglia, amely most politikai, gazdasági és stratégiai szempontokból mérhetetlen hasznát látja a Szezei csatornának, az építés megkezdését minden eszközzel megakartá akadályozni. Ugy látszik, az akkori angol államférfiak attól féltek, hogy a csatorna veszélyeztetné az ázsiai, illetve indiai gyarmatbirtokukat. Hiába volt azonban minden mesterkedésük, a Szezei csatorna mégis megépült. Néhány esztendővel később azután az angolok rájöttek arra, hogy mit jelenthetne a számukra a csatorna birtoklása s ezért ügyes mesterkedéssel rábírták az egyiptomi alkirályt, hogy a birtokában levő részvény többséget adjon el Nagybritanniának. Így Anglia megszerezte a földkerekség egyik legfontosabb vízi útját, amelynek segítségével ura a Földközi- és Vörös-tengereknek, az Indiai óceánnak és általában Ázsia mérhetetlen nagy részének.

NÉHÁNY SZÁMADAT

A Szezei csatorna hossza 160 ki-

A csatorna szerepe a világháboruban

Nemzetközi egyezmények szerint a csatornán való szabad átkelést kereskedelmi hajók részére békeidőben és háborúban egyformán biztosítják. Csakhogy, mint annyi mindent, a világháború ezt az egyezményt is felborította. A szörnyű vérorkán során többször kemény csaták zajlottak le a szezei csatorna mentén. A németek ugyanis a török hadsereg segítségével minden áron el akarták foglalni, hogy így megnehezítsék az angoloknak az ázsiai, illetve ausz-

tráliai csapatok szállítását az európai harcerekre. Ez azonban nem sikerült nekik. Napjainkban — amint azt a sajtó- és rádió jelentésekből tudjuk — különösen fontos szerepe van a Szezei csatornának.

LESSEPS FERDINAND AJÁNЛАТА

Ez 1858-ban történt. Ekkor Lesseps Ferdinand francia diplomata vette kézbe az ötletet. Felkereste az alkirályt és Negrellinél sokkal kedvezőbb ajánlatot tett a csatorna megépítésére. 1859-ben kezdtek a nagy művet megépíteni. 1869-ig folyt szakadatlanul a munka. Port Saidnál tették az első kapavágást.

lóméter. Vízszintjének szélessége 130, fenékszélessége pedig körülbelül 90 méter. Mélysége eléri a 10 métert. Ugy, hogy a legnagyobb óceánjárók is veszély nélkül haladhatnak keresztül rajta. Egyik legfontosabb jelentősége az áruforgalom és hadászat szempontjából, hogy óriási méretekben megrövidítette az Ázsia, illetve Ausztrália felé vivő utat. Így például ha Hamburgból kiindul egy hajó azzal a rendeltetéssel, hogy a délkínai Hong-Kongba menjen, a Szezei csatornán keresztül 10-000 kilométer, viszont az Afrikát megkerülő és a Jöreménység fokát érintő vonalon 15-000 kilométer az út. Ha Japánhoz tartozó Jokohamába készülne ugyanezen hajó, a Szezei csatornán át 11.500, a Jöreménység fokát érintve 16-500 kilométert kell megtennie. Ugyanígy az ausztráliai Melbourneba Szezen keresztül 12-000, a Jöreménység fokát mellett elhaladva 13-500 kilométer a távolság.

Háromszázmillió lej erejéig perlik a kincstárt a háziurak a rekvirált lakások bérkülömbözete miatt

(CLUJ.) A Háztulajdonosok Országos Szövetsége, mint értesülünk, 300 millió lej erejéig kártérítési pert indít a kincstár ellen. A példátlanul nagyösszegű igénykérés megindítására az készítette a háztulajdonosokat, hogy

a kincstár az utóbbi évek során vonakodik kifizetni a rekvirált lakások bérkülömbözeteit, holott erre törvényben kötelezte magát.

Az ügy előzményei évekre nyúlnak vissza. A lakásfronton példátlan anarchia uralkodott. Majd

minden háztulajdonosnak kénytelen-kelletlen túrníe kellett, hogy lakását állami közegek részére elrekvirálják. Egy ideig az új lakók valami kevés lakbért fizettek a rekvirált lakások után, ez azonban jobbik eset volt, mert a lakók legtöbbször nem fizetett. Hosszu ideig tartott ez az állapot, míg a háztulajdonosok ismételt sürgetésére az új lakbérlei törvényben rendezték a kényszerbérletek ügyét is.

A rendezés olyképpen történt, hogy a kincstár a lakbérkülömbö-

zet megtérítését magára vállalta. Hogy a kincstárnak meg legyen a kellő fedezete a lakbérkülömbözeti kifizetésére,

a háztulajdonosokra kivetették kétszázalékos pótdótot, amit később 0.5 százalékra mérsékeltek.

A pótdótból a kincstár évenként olyan hatalmas összeget vett be, hogy bőven futotta a lakbérkülömbözeti kiutalására. Néhány évig a háztulajdonosok pontosan megkapták a bérkülömbözeti tavaly azonban a kifizetések befagytak. A költségvetésben szerepelt ugyan 0.5 százalékos pótdóto bevételei előirányzata, a lakbérkülömbözeti kiadási tétele azonban nem. Hasonló a helyzet az idei költségvetésben is. Minden jel arra mutat, hogy a kincstár hallani sem akar a vállalt kötelezettség teljesítéséről.

A Háztulajdonosok Országos Szövetsége mindent megtett, hogy jogainak érvényt szerezzen, ezideig azonban eredménytelenül. Így érlelődött meg az a gondolat, hogy perrel sarkantyuzzák meg a kincstárt s így kényszerítsék a lakbérkülömbözeti megtérítésére.

A végrehajtó, — no meg a ceruza

(CLUJ.) Nem „Castell Faber” ceruzája van az egyik aradi pénzügyi adóvégrehajtónak — amint az első pillanathban gondolnók — hanem egészen másfajta írónja. Még pedig — bizony — a Koh-i-noor-ot, a megszégyenítő felírást „dolgozik”. Tehát még nem is kapja meg a „jóindulatot” az illető szenvedő adóalany örökaron, hanem csak egy kis halasztás tartamára. A mindenható végrehajtó ur megjelenik krokodilbőr-utánzatú aktatáskájával az adóhátrálékos adózónál és szigorú arccal kijelenti:

— Nincs tovább!

Ilyenkor természetesen megkezdődnek a szokásos „purparlék”. Az egyik részből zordonabb hangon:

— Nem lehet! Ki van zárva! Szó sem lehet halasztásról!

A másik részből a hang egyre kértőbb és könyörgőbb:

— Az Istenre kérem, ne tegyen szerencsétlenné! Gyermekem van!

Végül enged a köszívű adóvégrehajtó. Nagylelkűen megadja a könyörgött halasztást a következő kijelentéssel:

— Jól van hát! Saját szakállamra adok párnap halasztást! De azt akarom tudni, hogy melyik ceruzával írjam alá: a 200, vagy pedig az 500 lejes irónommal?! Attól függ ugyanis, hogy mennyi lesz a haladék.

A szegény adóalany, hogy a keservesen szerzett motyóját néhány hétre megmentse: erre már nem tud válaszolni, mint azt, hogy fizet. Izzad és ismételtén fizet.

— Tessék szíves lenni az 500 lejjel aláírni, de csak 300 lejem van, ezt is kölcsön vette a komám-tól... A többi majd kipótolom.

És a végrehajtó így is megérti az okos szót.

Aztán még merje valaki azt mondani — ezek után — hogy a „Castell Faber” ceruza 20 lejért drágul...

(PAP J.)

Arany,

vér,

hatalom!...

F. A. Oliver regénye

71

A következő pillanatban Cox revolvere eldőrdült. Ámbár György ezt várta, mégis meglepte a lövés. De azért csak megfigyelt mindent, ami most következett. A néger egy lépést oldalra tántorgott s előre bukkolt arca. Kezében az ág egy pillanatig sustorgott, amint a nedves földet érintette, azután kialudt. Megállt a többi négy is, határozatlanul, hogy mit kezdjenek, közülük az egyik a néger felé hajolt, a másik három mint a megbabonázott meredt a másik oldalra, ahonnan Jim Cox feléjük rohant. Átugrta a sebesült négert és eltűnt lenn a sötétben. Ekkor György visszanyerte önuralmát, hidegen célzott a másik fáklavivőre s lőtt.

Mindez öt-hat másodperc alatt történt, de Györgynek, amidőn később felidézte emlékezetében ennek az éjszakának eseményeit, érethetetlen volt, hogy ez ne tartott volna hosszabb ideig. A legkisebb részletek is oly tisztán megvoltak tudatában; minden egyes mozzanat örökre belevésődött emlékezetébe, egész addig a pillanatig, amikor tovarohant, hogy megmentse életét. Ettől fogva nem tudott már semmit, csak azt, hogy a kétségbeesett rohanás alatt a levegő hűsítette arcát. Hogy a fickó, akire lőtt, elesett-e, azt nem tudta megmondani; ép oly kevésbé tudta, hogy mi lett a többi három katonával. Zavaros képzelete volt mesziről felzúgó hangos kiabálásról és hogy hirtelen lámpások és fátyúk bukkantak elő a sötétből és futó lépések üldözték egy darabon.

György csak akkor hagyta abba a futást, amikor Jim Cox erősen megfogta és így szólt:

— Ezt jól csináltuk, most csak nyugodtan, Harrison!

György megállt és mélyen fel lélegzett. Először is azt érezte, hogy fáj a keze, olyan erősen szorították ujjai a revolvert, azután keresztülcikázott rajta az öröm a szerencsésen kiállott veszedelem fölött.

Minden további gondolkodás nélkül követte Coxot, aki szótlanul vitte magával. Csak amikor egy jó darab utat tettek meg, akart újra megállni.

Menjünk csak tovább! — nógatta Cox.

— De... — kezdte György.

— Az nem szalad el. Így... most gyorsan ide be, Harrison! — És Cox betolta egy kapun, melynek szárnyát maga mögött betámasztotta, amint gyorsan utána surrant. — Nem találkoztunk senkivel — tette hozzá szinte megnyugvással.

— De... — kezdte György.

— Nézzen csak ki a sarkunkban vannak

(Folytatjuk.)

SPORT

A magyar lövészek világbajnokságot nyertek Rómában

(RÓMA.) A céllövő világbajnokságok első számában, hadipuskalövésben hatalmas sikert arattak a magyar versenyzők. Az ötös magyar csapat ugyanis megnyerte ebben a számban a világbajnokságot összesen 2010 körrel, magamögé utasítva a világ legjobb céllövő nemzetét. A magyarok sikerre annál értékesebb, mert az ismeretlen lőtér, ismeretlen fegyverekkel és bizonytalan tényekkel vívták ki. A további helyezések sorrendje a következő: 2.

Svédország 1968 körrel, 3. Lengyelország 1951 körrel, 4. Franciaország, 5. Norvégia, 6. Svájc, 7. Finnország.

A MOVE válogatott céllövőcsapata is hatalmas sikert ért el, amennyiben a magyar-olasz kisöblű puskaversenyt 10.906—10.779 pontarányban nyerte meg.

A kisöblű céllövő világbajnokságban a svéd csapat vezet Anglia és Finnország előtt. A magyar lövészek ma Mussolini miniszterelnöknél tisztelegnek.

Bombacsapattal áll ki a Ripensia az Universitatea ellen

Chiroiu középcsatár, Kovács jobbösszekötő

(CLUJ.) A vasárnapi Ripensia—Universitatea derbyre a Ripensia már közölte összeállítását. Eszerint az újjászervezett timisoarai együttes a következő összeállítással fog játszani:

Zombory. Burger — Hoksári, Deheleanu — Kotormány — Moravetz Bindea — (Beke) — Kovács — Chiroiu — Schwartz (Ciolac) — Dobay.

A csapat tehát minden helyen sokszoros válogatott játékosokból áll és így az új Ripensiat bátran

és jogosan lehet országos válogatottnak is tekinteni, mely előreláthatólag szenzációs játékkal fog bemutatkozni Clujon. Chiroiu, a NAC volt hátvédje a Kinizsinél három bombagólt lőtt és szenzációs csatárnak bizonyult. A csapat egyébként komoly munkával készül az U elleni mérkőzésre, amire jellemző az is, hogy a Ripensia vezetősége a játékosok részére a szokásos 400 lej helyett 600 lejes prémiumot tűzött ki győzelem esetére.

Halálraítétek egy világbajnokot

(LONDON.) Az angol főváros híres, komor büntetőtörvényésze, az Old Bailey izgalmas tárgyalás után halálra ítélte Henry Bousquet egykori angol vívóbajnokot, mert féltékenységi rohamában agyonlőtte szerelmét, Miss Hilda Meeket. Az esküdtek husz percnyi tanácskozás után bűnösnek mondták ki az exbajnokot és a bíró habozás után halálra ítélte, azzal az indoklással, hogy a féltékenység nem enyhítő körülmény.

Új összeállítással indul a Romania Bucurestibe

(CLUJ.) Hirt adtunk arról, hogy a Romania fegyelmi bizottsága Docit, a csapat hátvédjét egy hónapi felfüggesztéssel büntette azért, mert nem jelent meg a Gloria elleni mérkőzésen és ezzel magyban hozzájárult ahhoz, hogy csapata Aradon vereséget szenvedett. Docit az ítéletet a Romania közgyűléséhez feleltette meg és ítélethozatalig az elnökség visszadta játékjogát. A csapat vasárnap így most vele kiegészítve a következő új összeállítással fog játszani a CFR ellen:

Muntean II, Docit — Felecan I, Farkas — Muntean I — Nistor, Pop Béla — Feraru — Lazar — Felecan II — Capusan.

A csapat szombaton reggel uta-

zik el dr. Moldovan sportigazgató és dr. Vidican vezetésével. A mérkőzést Xifandó bíró vezeti, a kitűnő összeállítású csapattól jó szereplés várható.

BÜNTET A SLAVIA. A prágai Slavia vasárnap Pilsenben 2:0 arányban elvesztette a Viktoria elleni bajnoki mérkőzést. A Slavia vezetősége ebben a félgyőzelmes játékos csapatot találta bűnösnek és ezért Planicka kapus kivételével valamennyi játékost 150—1000 cseh korona pénzbírsággal sújtotta.

A ROMANIA megfeleltette a nemzeti liga azon döntését, melylyel a klub óvásait elutasította a Gloria elleni mérkőzés ügyében. A mérkőzés egyik határbírója úgy nyilatkozott, hogy a győztes gól a bíró által bementőtt meghosszabbításban történt. A feleltetést a Biroul Federal jövő heti ülésén tárgyalja.

GYÓGYULNAK A FERENCVÁROS FEDEZETJÁTEKOSAI. Budapesti jelentés szerint Lyka, a Ferencváros válogatott halfja, már lázmentes, úgyhogy két héten belül „szabadlábra” kerül. Lázár, a zöldfehérek másik halfja, már annyira kiheverte sérülését, hogy a jövő héten újból megkezdje a tréningjét, a Hungária elleni szeptember 29-iki derbyn azonban még egyik sem vehet részt.

BUCURESTI—CLUJ ifjúsági válogatott mérkőzést is rendeznek október 16-ikán a fővárosban a Károly-kupa döntő mérkőzése előtt. A cluji csapat gerincét a Romania kiváló ifjúsági játékosai fogják alkotni.

BUCURESTI vegyespáros tenisz bajnokságát a Butculescumé—Réti pár nyerte, mely a döntőben 9:7 5:7 6:3 arányban verte a Ronceané—Hamburger kettőst. A férfi egyes második elődöntőjében Schmid 6:3 6:4 6:0-ra verte Botetz és így a döntőbe Hamburger mellé Schmid került.

TURISZTIKA

() AZ ERDÉLYI KÁRPÁT EGYESÜLET f. hó 29-én, vasárnap a Bükk-erdei turistaházban turistagulyásnapot tart, amelyre ezúton is meghívja a társaság tagjait, az EKE tagjait, barátait és a természet kedvelőit. Ez alkalommal közös kirándulást is vezet az EKE a Bükk-erdő szebb helyeire. Indulás az EKE (Str. Matia 4.) elől reggel 8 órakor. Utirány: Turistaház, Bilascu (Majláth-)kut, Bükki gerinc. A kirándulást a turista szakosztály elnöke vezeti, aki utközben magyarázatokat is tart.

() A GYOPÁR turista csoport értesíti tagjait, hogy vasárnap, 29-én gyalogos turát rendez. Utirány: Leányvár, Dumbraván keresztül a Bükki-menedékházhoz, hol részt vesznek az EKE által rendezett gulyás ebéden. Indulás a vármegyeháza elől reggel 7 és fél órakor. Vezető Topai Miklós.

TEKE-SPORT

Versenyeredmények: Cluj: Meteor—Conviv 214—190 (11 j.), Sparta—Familia 149—128 (11 j.), Juventus—Stop 12 143—139 (13 j.), Juventus—Avram Jancu 188—123 (13 j.).

Program: Royal—Vulturul Someseni 29-én, vasárnap délután 4 órakor a Csizmaszia-pályán.

A Comit Regional Cluj folyó hó 25-én tartott ülésének határozata alapján figyelmezteti a cluji kerülethez tartozó összes csapatokat, hogy mindennemű díjmérkőzést csak úgy tarthatnak, ha arra előzetesen a kerületől az engedélyt előzetesen megkapják a hivatalos lapokban való közlés útján. Comit Regional.

Társadalmi élet

() HA JÓL AKAR MULATNI, jön el a Ref. Bethlen Gábor Dalkör szeptember 28-án, szombaton este a Református Férfiszövetség (Bratianu-uca 24. sz.) összes helyiségeiben rendezendő szüreti báljára. Kitűnő muzsika és remek büfé várja a mulatni vágyó közönséget.

() SZÜRETI MULATSÁG. A helyi református Bethlen Gábor Dalkör 28-án, szombaton este tartja idei nagy szüreti mulatságát. Az estély a Református Férfiszövetség termeiben lesz a Bratianu-uca 24. szám alatt. Jövedelme a Dalkör kulturális céljait fogja szolgálni. Minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség.

— AZ IPAROS EGYLET DALKARÁNAK TÁNCSTÉLYE. Folyó hó 28-án, szombaton este az Iparos Egylet Dalkara, az Iparos Egylet nagytermében (Unirii-tér 23. szám alatt) táncestélyt rendez. Az előreláthatólag szépsikerű táncestély iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik.

Védekezés az adófronton

Ha valamely adókövetelés behajtása végett az adókinctár a bérletet vagy haszonbérletet tiltotta le és arról győződik meg, hogy az ingatlan tulajdonosa meg nem felelő árban adja bérbe az ingatlan, vagy színelte szerződéseket köt, vagy az ingatlan nem tudja vagy nem akarja bérbeadni, ez esetben a pénzügyigazgatóság kiveszi az ingatlan kezelését a tulajdonos kezéből és ingatlankezelőt nevez ki. Az ingatlankezelő részére nem állapítható meg nagyobb összeg, mint a jövedelem 3 százaléka.

VÁLLALATOK JÖVEDELME NEK ZÁROLÁSA

Ipari és kereskedelmi vállalatok tiszta jövedelme is zárlat alá vehető, de csak abban az esetben, ha megállapítást nyert, hogy a kincstár más módon nem juthat kielégítéshez, mert adózó kijátszásra irányuló lépéseket tesz, vagy pedig végrehajtászenvedett nem rendelkezik oly ingó vagyonnal, vagy ingatlanal, amelyből a kincstár kielégítést nyerhetne. A zárlatot megfogantatják, hogy a pénzügyigazgatóság engedélyével a zárlat tárgyát adózó kezén hagyják és a bevételek bevételezésére harmadik személyt jogosítanak fel. A másik szigorúbb módja a zárlatnak, amikor a pénzügyigazgatóság kiveszi az üzem vezetését az adózó kezéből és üzletvezető zárgondnokot rendel ki. Ennek azonban csak akkor van helye, ha adós rosszhiszemű és a kincstár megkárosítására törekszik és így az adókinctár érdeke komoly veszélyben forog. Mindkettő nagyon súlyos intézkedés, amely gyakran az iparos és kereskedő üzleti életének összeroppanásával jár. Éppen ezért csak nagyon kivételes esetekben is indokoltva gyakorolható.

INGATLANOK ÁRVERÉSE

Az adózó adótartozásáért minden törvényesen lefoglalható vagyonával, tehát ingóságaiával és ingatlan vagyonával is felel. A régi királyságban, ahol a telekkönyvi intézmény ismeretlen, az ingatlanok bizonyos alakítások mellett úgy foglaltatnak le és árvereztetnek el, mint az ingóságok, de az ország ama részében, ahol a telekkönyvi rendszer be van vezetve,

csupán a végrehajtási jog telekkönyvi bekebelezése után a telekkönyvi rendelet és a végrehajtási törvény rendelkezései szerint nyilvános árverésen adhatók el.

BEHAJTHATATLANSÁG MEGÁLLAPÍTÁSA

Ha az adótartozás behajtása érdekében az adóhivatal a behajtásnak minden módját megkísérelte és kimerítette és megállapította, hogy adós fizetése képtelen, vagy adós ismeretlen helyre távozott, eltűnt,

vagy vagyon hátrahagyása nélkül meghalt, az adóhivatal főnöke az adóörlesztés iránt indokolt felterjesztést küld a pénzügyigazgatóság behajtási osztályához, amely azt pártolólaga a kivétési osztályhoz küldi át. Az adó törlesztését helyszíni vizsgálat előzi meg, melyet az adó-kivétési pénzügyigazgató rendel el. Amennyiben a vizsgálat azt állapítja meg, hogy az adó behajthatatlan, úgy az adó törlesztését rendeli el, de ez a törlési határozat még nem végleges. Kifüggesztendő az

illetékes adóhivatal és községi előjáróság, városokban a primária hirdetőabláján. Ha három éven belül adós nem nyeri vissza fizetőképességét, a határozat végleges lesz.

Ujabb rendelet feljogosítja a pénzügyi hatóságokat, hogy a rendőrség igénybevételevel kinyomozhassák adózók jövedelmét, vagyoni állapotát és eltűnés esetében tartózkodási helyüket.

DR. POLCZ RADÓ.

Elutasította a bíróság a nyelvvizsga miatt elhocsájtott magyar telekkönyvvezető igénykeresetét

(CLUJ.) A helyi ítélőtábla második szekciójának Páslariu-tanácsa tegnap tárgyalta Pálffy János teiusi elbocsátott telekkönyvvezető ügyét. Pálffyt az igazságügyminisztériumhoz tartozó többi albamegyei kisebbségi tisztviselővel együtt az év március havában az albaiuliai törvényszéken román nyelvvizsgára állították. Egy hónap múlva azután a telekkönyvvezető végzést kapott az igazságügyminisztériumtól, melyben tudomására hozták, hogy a román nyelv állítólagos nemtudása miatt rendelkezési állományba helyezik, ami fizetés és nyugdíjnélküli elbocsátást jelentett. Pálffy az igazságügyminisztérium elbocsátó végzése ellen dr. Asztalos Sándor cluji ügyvéd útján a táblához igénykeresetét adott be, amely a következő jogi indokokra alapítja a telekkönyvvezető jogsérelmét.

MIT MOND A KERESÉT?

Pálffy az impérium átvétele óta teljes megelegetésre szolgálta a román államot, sőt 1926-ban a román nyelvű 7-2-ös eredménynyel vizsgát is tett. Azért, hogy rossz románsággal dolgozik, még csak megrovásban sem részesült, tehát bírnia kell az állam nyelvét.

Az igazságügyminisztérium által elrendelt román nyelvvizsga nélkül minden törvényes alapot, mivel a miniszter semminemű felhatalmazást nem kapott arra nézve, hogy ilyen vizsgát elrendelhesen. Már pedig a vizsgák eredménye a legtöbb esetben az volt, hogy véglegesített tisztviselőket, akiknek az állásukhoz szerzett joguk van, így csak fegyelmi uton bocsáthatók el, minden további nélkül kidobtak az állásukból. Ilyen nagy horderejű kérdésnél azonban a miniszternek szüksége lett volna a törvényhozó-testület felhatalmazására. A törvény különben sehol sem írja elő a végleges tisztviselők esetében a román nyelv tudását. Ha hivatalos kötelességét lelkiismeretesen elvégezte, természetesen, hogy tudnia kell románul.

A rendelkezési állományba helyezés fegyelmi büntetés és így azt csak a törvényben előírt fegyelmi hatóságok róhatják ki, s azok is

csak a törvényes eljárás lefolytatása után. A jelen esetben a miniszter, akinek nincs joga fegyelmi büntetéseket kirotni, illetéktelenül alkalmazta tehát ezeket a büntetéseket az előírt formák betartása nélkül.

Mindazok a tisztviselők, akik az impérium átvételekor nem tették le a hűség esküt, 1929-ben nyugdíjat kaptak az államtól. A most elbocsátott kisebbségi tisztviselőket azonban megfosztják ettől a joguktól és így az intézkedés amellett, hogy a törvénnyel is ellentétben áll, nem igazságos.

A TÁRGYALÁS

A félórás ügyvédi beszédet az elnök több ízben félbeszakította. Többek között megjegyezte, hogy habár a magyar tisztviselők az állam kenyerét eszik, szívük mégis kifelé huz. Dr. Asztalos replikázott: Az alkotmány értelmében románnak tekintendő minden román állampolgár és így azon az alapon, hogy kinek a szíve merre huz, nem lehet különbséget tenni. De internis non judicat praetor — a gondolat felett nem dönt a bíróság.

Dr. Trifu, az állam képviselője, a kereset elutasítását kérte azzal az indoklással, hogy az államnak jogában áll bármikor ellenőrizni, hogy tisztviselői beszélnek-e tökéletesen a román nyelvet.

Dr. Asztalos válaszában arra hivatkozott, hogy még a született románok sem beszélnek „perfekt” románul, mert sok olyan szakkifejezés van, amit soha sem hallottak. Ezen az alapon a „perfekt” szó a tisztviselők szempontjából úgy értelmezendő, hogy annyira kell beszélniük a román nyelvet, amennyire azt a hivataluk betöltése meg kívánja.

EGY KÜLÖNÖS MEGJEGYZÉS

Páslariu elnök az ügyvéd beszédét ismét félbeszakította és kijelentette:

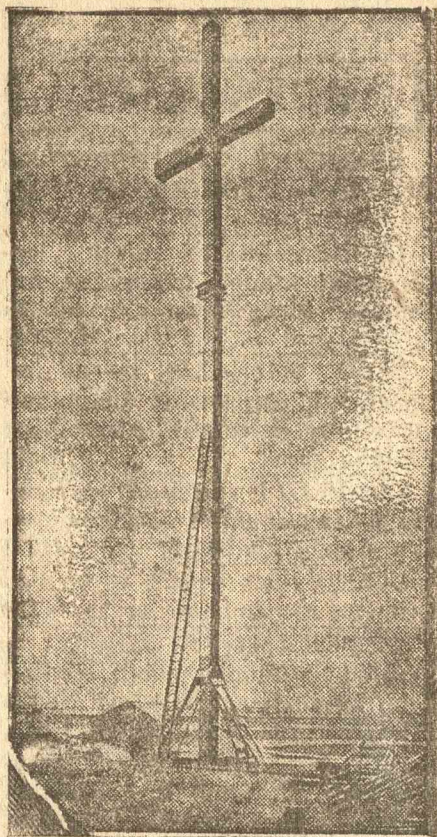
— Tűrhetetlen, hogy ha a piacon járok, állandóan magyar beszédet hallok. Eltiltanám, ha tőlem függne, még az utcán is a magyar nyelv használatát.

A tárgyalás további során éles vita felbőgött ki, melynek során

dr. Asztalos kifogásolta az elnök kijelentését.

Az bíróság ítélethozatalra vonult vissza és rövid tanácskozás után kihirdette döntését, amelyben elutasította Pálffy János keresetét és 500 lej perköltség megfizetésére kötelezték. A telekkönyvvezető most a Semmitőszékhez felebbezett. Az ítélet indoklását azonban szóban nem adták meg. A tegnapi napra kitűzött nyolc hasonló természetű ügy tárgyalását ugyanakkor a tábla bizonytalan időre elnapolta.

(—RECZKY—)



AZ UTOLSÓ MENEDÉKHELY...

Az egész világ lázasan fegyverkezik és biztosan rohan vesztébe. Más menedék már nincs, mint a kereszt. Legutóbb Kréta szigetén állították fel ezt a gigászi méretű vaskeresztet. Vajjon meglátják-e a világ sorsát intéző politikusok ezt az égbeszökkenő szimbólumot?...

Divatlapok nagy választékban

Ha izléseken akar öltözködni, úgy keresse fel bizalommal a **Cultur** hírlapirodát, ahol különböző férfi és női divatlapokban nagy választékot talál.

"Párisi divat"	—	—	—	Lei	20.—
Distinction	—	—	—	"	20.—
Rekord	—	—	—	"	50.—
Ullstein Mode album	—	—	—	"	50.—
für Kinder	—	—	—	"	50.—
Ullstein Mode album	—	—	—	"	55.—
für Damenkleidung	—	—	—	"	55.—
La Lingerie Moderne	—	—	—	"	145.—
Smart, Hiver 1936	—	—	—	"	150.—
Iris	—	—	—	"	125.—
Star (kötött), gyermek	—	—	—	"	60.—
(), női	—	—	—	"	75.—
Star, Hiver 1936	—	—	—	"	180.—
Lélegance Fem.	—	—	—	"	135.—
Stella Hiver 1936	—	—	—	"	90.—
London Styles, hölgyeknek	—	—	—	"	340.—
Mens Fashions	—	—	—	"	90.—
Die Schöne Wienerin	—	—	—	"	50.—
Ez a diva t	—	—	—	"	45.—

Iskolai év kezdetén fiú és leányka legolcsóbban fest, tisztít „CRISTAL”, Str. Moldovei 15

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelleg, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Hirdetéseket aznap megjelentetésre d. e. 11 óráig, vasárnap számba szombat d. e. 10 óráig lehet feladni.

LEVELEZÉS

**ARANYÉRT GRAMONKÉNT
LEGTÖBBET FIZETEK. ROS-
NER, ÓRÁS ÉS ÉKSZERESZ. R.
FERDINAND 114. (f 2018)**

A kiváló becsület, Alkalmi. Állandók. Bejárónő; Barna leány; Bizalom, Butorom van. Családi ház Diszkért, Diszkért 1935. Diszkért. Előre; Előre fizetek; Elsején fizetek, Eliza; Falusi; Férfi varrógép; 30.000; Ideális élet; Jövő; Jó izlés; Jó remény; Kifogástalan munka; Könyvelő; Komoly vevő; Margaretta; Megértő 52; Megértő; Mély kocsi; Modern kocsi; Műhely; Négyesben; Nyugalom; Őzi esték; Önálló munkaező; Próbászerecse; Péntek 13; Prompt; Piano; Szorgalmas; Szimpatikus; Szeretnék boldog lenni; Szőke barna; Szőke; Szerényigényű; Szolid ár; Szép barna; Százalék; Tőke biztosítva; Támogatás; Városi lány; Vilanegyed; Mosóda; Ősz; Magyar lány; Szeretnék szeretni és viszont szeretve lenni; Megtört asszony; Artistic; Megbízható jellegre levelek vannak a kiadóban.

FÜGGETLEN, fess, kedves nő barátságát keresi intelligens fiatalember. Leveleket „Ősz” jellegre a kiadóba kér. (8444)

ASSZONYOM, dolgozát úgy intéze, hogy szombaton várom 9-kor T-nál, okvetlen ott legven. (8457)

ADÁS-VÉTEL

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET CASA OROLOGELOR. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (f 2019)

LEGDRÁGÁBBAN veszek, legolcsóbban eladok mindefféle butorokat Piată Mihai Viteazul 33. (f 2203)

ÁLLÓ GÖZKAZÁN 15—20 m² tüzfűlletű, teljesne jó állapotban megvételre kerestetik. Ajánlatokat kiadóba kérek. (7950)

KOMPLETT fogászati berendezés halálózás miatt sürgősen eladó, Cim a kiadóban. (8273)

ÓCSKA ruhát veszek és eladok. Grünfeld Str Dubalarilor 13. (8400)

SZÉPEN bekerített parcella a vágóhídi ujtelepen eladó. Érdeklődni ugyanott, Benedeknél. (8419)

HASZNÁLT ROMÁN ÉS KÜLFÖLDI POSTABÉLYEGET minden hirdetett ánnál és bárkinél magasabb készpénzáron veszünk Bélyegbörze Cluj, Starada Francisc David 9. (f 2267)

BÉCSI gyártmányú számológéppel ellátott GYERMEK ÜLŐSZÉK eladó. Reg. Ferdinand 87. hátul az udvarban. (8425)

Heti 50 Lei részletfizetésre

Női és férfi luxus cipők
Női és férfi antilop cipők
Női és férfi lack cipők
Női és férfi 1/2 és egész sportcipők
Női és férfi 1/2 és egész boxcipők
Az összes áru kézi készítmény

„Arco” cipőkereskedelmi vállalat
CLUJ, Str. Dubalarilor. 13

ELADÓ GÉPEK: 3 darab lemezrondológép 1300, 1000, 500 mm-hosszban; 2 darab Ziknigép; 1 légkompresszor revolverrel. Spritz-aparátok és festékszoró pisztolyok, Szénsav és oxigénnyomáscsökkentők, fogászati gépek és szerszámok. Veszek nikkelező, ezüstöző, fémsnyomó, fémsztergát és csiszolókat. „Korrekt” írógépjavitó társnak írjon Demeter Bálint Targu-Mures. (f 2243)

KITÜNŐ CSELLŐ ELADÓ GÁL FODRÁSZ. JASILOR 2. (8338)

VILLAÉPÜLET új száraz, tisztviselőtelep legszebb részén, csatornázott, aszfaltozott uccában jutányosan eladó. Opris Simcai 16. sz. (8440)

KISEBB üzletnek, trafiknak, üveges állvány, pult, vendéglői asztalok, székek, nagy jég szekrény, káposztás hordók. 2 és 3 literes ugorkás üvegek. 2 drb 2 literes patent tejes kanna eladók. Keller. Str. Jasilor 9., délután 2—4-ig. (8377)

GYÜMÖLCSÖS háromnegyed hold Csillaghegyen eladó. — Gyümölcsöst 5 holdnál nagyobb, esetleg szántót, vagy tanyát keresek megvételre. — SZÁNTÓ 2 hold borhíncsi dűlőben eladó. Memorandului 26., jobbra 1. ajtó. (8429)

ELADÓ fényezett tölgyfa lépcső (hallból emeletre, padlásra). Radu 1., Óvár. (8423)

ELADÓ 100 négyzetméter ócska bádofedél. Str. Regina Maria 12. sz. (8421)

PARCELLÁK eladók az Observatórium környékén 18 ezer lejtől fölfelé. Értekezni Str. Regala 52. (8454)

ELADÓ GYERMEK RÉZÁGY MADRÁCCAL. Str. Bucovina 6. sz. (f 2276)

EGY Schröbel-ágy eladó. Strada Măloasă 17., Metropol mögött. (8445)

ELADÓ ház és telkek. Cal. Feleacului 43. (8475)

ELADÓ Calea Regele Ferdinand 135. 1 drb tizedes mérleg 100 kgr, 1 ventilator 18 kötet Pallas nagylexikon. (8459)

OLCSÓN eladó egy keményfa háló, féregmentes sodrony betétekkel. Str. Scărița 4. (8464)

EGY félparcella 1 szobás házzal és kerttel eladó. Str. Josif Hodos 28. (8465)

ELEGÁNS teli diófa ebédlő berendezés eladó. Motilor 69. (8472)

ÁLLÁST KAPHAT

EGY elsőrendű szakácsnét és egy ügyes büffés pincért keresek. — Ugyanott két ventilátor, egy kirkat ernyő gépezetes, több üzleti lámpa eladók. Farkas Balázs Reg. Maria 8. (f 2249)

CUKRÁSZSEGÉD felvétetik. Motilor 84. (8322)

KERESEK október 1-ére jóreferenciával bíró főzni is tudó leányt. Cim a kiadóban. (8386)

ÜGYES fiu szerelő TANULÓNAK és egy fiatal LAKATOS SEGÉD azonnalra felvétetik. Balogh Garibaldi 8. (8380)

KERESEK nyomdászsegédet, aki könyvkötő is, kosztot lakást adok, fizetés meggyezés szerint, egy tanuló is felvétetik. Tipografia Schreiber. Hida, jud. Cluj. (8396)

TRAFIKBAN már gyakorlott kis asszony kaucióval trafik vezetésére felvétetik. Regina Maria 48. sz. (8449)

FIATAL kezdő, románul s tudó leány irodába kisegítőnek kerestetik. Jelentkezni Clemenceau 7a. irodában. (8448)

ÜGYNÖKÖT magas jutalékkal felvesz Balogh kelmefestő. Cipariu 16. sz. (f 2275)

MUNKÁSLEÁNYOK felvételnek (fémipari üzemben már dolgozók előnyben) Bucovina 21. (8466)

ROMÁN-magyar gyakorlott gépírónt keresek. Memorandului 24. jobbra emelet. (f 2281)

BEJÁRÓ főzőnő és jobb csapos azonnal felvétetik. Láposi, Dávid Ferenc 13. (8461)

ÁLLÁST KERES

FIATAL fűszerkereskedősegéd állást keres. Cim a kiadóban. (8357)

NÁD székeket fonok. Strada Aron 2. (8441)

LAKÁST KERES

BELVÁROSI butorozott szobát teljes ellátással keres idősebb urinő. „Uninő” jellegre a kiadóba. (8450)

KIADÓ LAKÁS

EGY szoba (alkovos) konyha elő és fürdőszoba kiadó Str. N. Iorga 21. (f 2195)

SZUTERIN nagy, világos, raktárnak, vagy műhelynek kiadó. Memorandului 6. (8238)

1 SZÉP szoba, konyha, nagy konyha, speiz és mellékhelyiségek-ből álló kertes lakás október 1-re azonnal kiadó 1000 lej olcsó havi bérrel. Budai Deleanu 20. szám alatt. (8394)

KIADÓ 2 szoba, konyha, fürdő Minorilor 2. sz. Értekezni dr. Borda ügyvédnél. Vctoriei 40. (8403)

JÖLMENŐ üzlet Mihai Viteazul legforgalmasabb helyén kiadó. Cim a kiadóban. (8420)

KIS butorozott szoba 450-ért kertes villában kiadó. Regalá 47. (f 2269)

ÜZEM és raktárhelyiségek kiadók. Cal. Maresal Foch 99. (f 2274)

KÉT gyermek teljes ellátást és szerény igényű nő lakást kaphat. Str. Sincai 18. emelet. (7773)

ÜZLETHELYISÉG azonnal kiadó. Értekezni Bernáth fűszeresnél. Piată Mihai Viteazul 32. sz. (7976)

EGY szoba és egy szoba, konyha kiadó. Avram Jancu 18. (8039)

KIADÓ 2 szoba, konyhás komfortos lakás. Radu 1. Óvár. (8422)

MAGÁNOS urinő teljes ellátást ad jutányos árban intelligens urilánynak. Str. Avram Jancu 13. sz. (8456)

2 ÁGYAS butorozott szoba olcsón kiadó. Frissen festve, féregmentes, egészséges. Morgenstein, Str. Paris 34. (8451)

ÜRES szoba minden komforttal október 1-re kiadó. Avram Jancu 14. szám. (8453)

4—5 szobás modern apartament város központjában november 1-re kiadó. Avram Jancu 14. Megtekinthető 11—1 és 5—7 óra között. (8452)

MAGÁNOS háztulajdonos 2 szoba fürdőszobás lakásába idősebb uriembert lakótársul fogad. Măloasă 19., Metropol mögött. (8446)

SZÉPEN butorozott különbejáratu szoba négy-százért elsejére kiadó. Cernauti 21. délután. (8473)

KÜLÖN telken modern három szoba konyha kiadó. Magaziei 32. délután 3—6-ig. (8470)

KIADÓ különbejáratu nagy uccai szoba butorozva vagy üresen irodának is. Értekezni házfelügyelőnél. Regina Maria 12. (8467)

KÉT parkettes szobából álló komfortos új magánház központban kiadó. Érdeklődni Str. Drăgălina 86. (8463)

FERDINAND-UT 62. számnál üzlet, irodahelyiségek és szobák kiadók. (8460)

KIADÓ Decebal 70. sz. egy szoba konyha október 1-re. (f 2280)

KÜLÖNFÉLÉK

ESTI KERESKEDELMI TANKÖNYV kezdődik október 7-én. Felvilágosítás és beíratkozás Str. Maiorescu 22. (f 2236)

LAKÓTÁRSNÓT, szolid, tisztességes fiatal urileányt keresek. Str. Bratianu 26, ajtó 4. Ugyanott betűhímezést jutányosan vállalkoz. (8401)

ELVESZETT vasárnap délután egy piros fényképalbum a Károlyparkban. Kérem a megtalálót, jutalom ellenében juttassa el a kiadóba. (f 2268)

GYŐZŐDJÖN meg mindenki, milyen kitűnő házikoszt kapható a Pata 3. alatti új konyhán. (8165)

NÉMET nyelvórát adok. Heti 2 órát 120 lejért havonta. Avram Jancu 18., I. 12. (8438)

ZSÁKSZÖNYEGEK tervezését, színezését, festését, készítését és montirozását vállalom. Motilor-ut 39. I. 14. (8397)

ELVESZETT csütörtök délelben a Főtértől az Adler palotáig a Dorobantilor-uton egy SZEMÜVEG dublé keretben. Becsületes megtaláló Str. Regina Maria 13. alatt, Fordító Irodában jutalomban részesül. (8447)

5 HOLDAS kertemhez szakmunkás társat keresek. Értekezni Str. Regalá 52. (8455)

EGYETEMI hallgatóng perfekt román, német, francia korrepetálást vállal. Cim Pata 18. (8458)

BOROTVÁLÁS 6, hajvágás 10 géppel 8 lej. Pata 2. Csáknál. (8468)

HIREK

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos
MAYER ANTAL

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
körforgó-gépen, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66. balra
Telefon: 61

NAPTÁR: Szept. 28. Szombat. Róm.
kath. Vencel kir. Prot. Wenzel. Gör.
kath. Baruch Izr. Tischri. 1. Rh.

JÓESTÉT!

EBBEN A DRÁGASÁGBAN

Egyik kollégánknak két okos-
szőszke gyereke van. Az egyik fiu,
most mult 6 esztendő. A leány, a
másik, két évvel fiatalabb a báty-
jánál. Nagyszerűeket tudnak mon-
dani.

A kis Etus egyszer elbeszélte,
mit álmodott.

— Megjelent az angyal és azt
mondta, hogy kívánjak akármit.
két kívánságomat teljesíti. Anyu-
kának új kosztümöt kértem össze,
apukának pedig három nyakken-
dőt. Csak amikor az angyalka el-
repült, akkor jutott eszembe, hogy
az angyalkák mindig három ki-
vánságot szoktak teljesíteni. Bor-
zasztóan haragudtam...

— Belátással kell lennünk — fi-
gyelmeztette komolyan a hugát a
6 éves Jánoska. — Ebben a nagy
drágaságban az angyalkák is leg-
föllebb két kívánságot teljesít-
hetnek...

A VÉRBŐSÉG

Az orvoskaron a professzor meg
kérdi az egyik szigorlatozó nő-
vendéktől:

— Tégyük föl, hogy ember jön
Önhöz, aki vérbőségben szenved.
Mit csinálna Ön?

A szigorlatozó érezte, hogy ugy-
sem tudna megfelelni, elszántan
mondta tehát:

— Elrendelném neki, hogy két
hétig aludjék az én hónapos szo-
bámban. Garantálom, hogy két hét
mulva nem szenvedne vérbőség-
ben...

— **INSPEKCIÓS GYÓGYSZER-
TÁRAK.** Folyó hó 21—27-ig a kö-
vetkező gyógyszertárak teljesí-
tenek éjjeli szolgálatot: Fortuna
(Unirii-tér), Hygea (Mihai Viteazu-
tér), Victoria (Regele Ferdinand-
ut), Sotropa (Stefan cel Mare-tér).

— **HETÉNYI SZINÉSZISKOLÁ-
JÁBAN** október elején új kurzus
kezdődik és pedig egy nappali és
külön egy esti kurzus. A gyermek-
tanfolyam október 3-án, délután 3
órakor kezdődik. Jelentkezés na-
pontá délelőtt 10—11 és fél, dél-
után 4—6 és este 8—9 óra között
Str. Memorandului 10.

— **MA ÚJ MŰSOR** van az Edi-
sonban.

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondo-
lást, villany nélkül, 6 hó-
napig garanciával. Valamint
hajfestést felelősséggel, ug-
yszintén vas- és vízondóítást
legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalón,

Cluj, Reg. Ferdinand 33.
Előház. — Vashid mellett.

Magyar Színház

A szentlászlai vőlegény

Szombat este páratlanul érde-
kes eseménye lesz a Magyar Szín-
háznak. Ekkor lesz a bemutatója
A szentlászlai vőlegénynek.

Az új darab műfaja: énekes nép-
színmű. Szerzője: Györkös Ferenc
körműves, aki hatvan esztendő, ez
az első irodalmi munkája s ez-
zel a művével egycsapásra

a magyar őstehetségek első
sorába kerül.

A darabot a Magyar Színház
dramaturgia, Szabédi László al-
kalmazta színpadra, zenéjét pedig
Tordaszentlászló helyi gyűjtés
alapján

Ürmösi Jenő állította össze. Egész
kis expedíció dolgozott napokon
át a helyszínen, amíg öreg asszo-
nyok és emberek bor és cigány
mellett visszaemlékeztek a már
feledésbe merült régi szentlászlai
dalokra. Ezekből készült a darab
zenéje, amely így folklorisztikus
szempontból is igen jelentős al-
kotás.

A darab keretében meglevened-
nek a szép szentlászlai népszoka-
sok is. Hogy mennél hívebben,
mennél tökéletesebben sikerüljön
ez a színház

A szentlászlai földművesek
ének és tánckarát is szerepel-
tetni minden előadáson,
amely így a színház által tervbe-
vett erdélyi Gyöngyösbokrét első
gyöngyszeme lesz.

Természetesen az összes szerep-
lők is díszes szentlászlai ruhákban
játsszanak s a díszleteket is a
helyszínén állították össze.

A darabot Gróf László rendezi,
akinek ez a rendezői bemutatko-
zása városunkban. A vezető szere-
peket Solymosán Magda, Stefani-
desz Illy, Kőszeghy Margit, V. He-
gyi Lili, Miklóssy Margit, Benes
Ilona, Tóth Elek, Jenev János,
Tompá Sándor, Réhely Ödön,
Ihász Aladár, Csóka József, Nagy
István, Lantos Béla alakítják, de
kisebb szerepekben az egész éne-
kes együttes fellép az előadásban.

**Kifényesedett,
zsíros ruhákat
speciálisan tisztít**

C Z I N K vegyészeti gyára

— SZENT FERENC EMLÉKÜN

NEPÉLY. Október 4-én, pénteken
este fél 9 órai kezdettel a Róm.
Kat. főgimnázium dísztermében
Szent Ferenc emlékünnepe lesz,
amelynek keretében dr. Hirschler
József prélátus-plebános tart ün-
nepi beszédet. Guráth Erzsébet he-
gedű-számmal, P. Szóts Dénes sza-
valattal, Szabó Ica színművésznő
énekszámával szerepel. Utóbbi kísé-
retét Bagaméry Kató látja el. A
ferencrendi testvérek szavalókó-
rusa és N. Szele Irén és St. Her-
mann Katica zongora-kettőse egé-
szíti ki a műsort. Végül Mael Fe-
renc: Az örök napfény felé című
zenei képe kerül bemutatásra,
amely Szent Ferenc haláláról szól.
Zenéjét P. Jánossy Ferenc szere-
zte. A kis darabban Kremer Éva,
Gergely István, Bartunek József,
Daly János és Anka Ferenc szere-
pelnek. Helyárak: 30, 20 és 10 lej.
Jegyek a „Hírnök” kiadóhivatalá-
ban válthatók. Az ünnepség végén
P. Imecs Károly provinciális tart
záróbeszédet.

— **GYALLAY DOMOKOS DA-
RABJA A RÁDIÓBAN.** Gyallay Do-
mokosnak, az ismert nevű erdélyi
írónak „Külön nótá” című három-
felvonásos színművét, amelyet
Turchányi István alkalmazott rá-
dió-színpadra és Odrv Árpád ren-
dez, ma pénteken este 9 óras kez-
dettel mutatja be a budapesti rá-
dió. A darab szerepeit Kiss Ferenc,
Olthay Magda, Vágóné Margit, Kür-
thy József, Kelemen Mária, Gellért
Endre, Tolnay Klári, Bodnár Jenő,
Maklár Zoltán, Major Tamás, For-
gách Antal, Szigeti Jenő és Pataky
József játsszák. Gyallay darabja
iránt Erdélyszerte nagy érdeklő-
dés mutatkozik a rádiót hallgatók
körében.

— S. O. S. IRGALMASSZIVÜ EM

BEREK. Beköszöntött az ősz s egy-
re több azoknak a szerencsétlenek
nek a száma, akik másoknak a jó-
szívéhez könyöradományt folyt-
modnak. Két öreg, tőporódott anyó-
ka, botra támaszkodva vánszor-
gott be a szerkesztőségünkbe. A
közeledő hűvös időre tekintettel,
szomorú sóhajtasok között pana-
szolták, nincs meleg ruhájuk, fáj-
juk meleg ételük s szobának ne-
vezett kis kamrájukért a lakbért
sem bírják fizetni s így az éhenha-
lásnak és az uccára kerülésnek
vannak kitéve. Az egyik özv. Sza-
bó Lajosné 68 éves Muncitorilor-
ucca 4. szám alatti lakos, a másik
a közel 80 éves s olvasóközönsé-
günk által ismert Panni Juliánna.
Mindketten a jószívhez, az ada-
kozó közönséghez folyamodnak.
Adjunk, sürgősen, minél hamarabb
adjunk, mert ki azonnal ad, az
kétszer ad. Minden adományt ki-
adóhivatalunk szívesen továbbít.

— **EZERNÉL TÖBB NÖVEN-
DÉK IRATKOZOTT BE A CLUJI
KERESKEDŐ ÉS IPAROSTA-
NONC-ISKOLÁBA.** A munkaügyi
minisztérium rendelkezése értel-
mében a cluji kereskedő és iparos-
tanonciskolában is október else-
jén kezdődik meg a tanítás. Ez-
ideig több, mint ezer tanuló iratko-
zott be az iskolába, amely az idén
ünneplő fennállásának 60-ik évfor-
dulóját. A rengeteg tanuló miatt
ebben az évben 20 osztály fog az
intézet keretében működni, ahol
az iparos tanulókat mesterség sze-
rint csoportosítják. Ezenkívül mű-
ködik egy háromosztályos kereske-
dő tanonciskola, ahol a kereske-
delmi iskola tanárai tanítanak.

A Magyar Színház
megnyitója

Külső-belső megújítással vár-
ta tegnap estére a Magyar Szín-
ház hosszú szünetelés után a szín-
házkedvelőket az új évad-nyitón.
Az épület jelentős átalakításokon
esett át és ennek a ténynek jelen-
tőségét méltatta a lendületes ün-
nepi nyitány. Vásárhelyi János
ref. püspökhelyettes, aki a Szín-
pártoló Egyesület nevében szép
szavakkal méltatta a Magyar
Színház tradicionális hivatását és
színházpártolás szükségességét. Az
utána következő Új ház a régi he-
lyén című hangulatképet rövi-
debbre is lehetett volna fogni s fő-
leg mellőzni a Magyar Színház ré-
gi nagy művészeire való utaláso-
kat, mert ezek akaratlanul is csak
összehasonlításokra adtak alkal-
mat. Különben a hangulat felkel-
tésére ügyes forma volt. Majd a
Lilom előadása következett. Mol-
nár az idők folyamán kissé elhal-
ványult darabjának belső szépsé-
gei ma is eléggé meg vannak, de
az előadás a gondos és körülte-
kintő rendezés és játék ellenére is
tulságosan nagy feladatot rótt az
együttesre. A két vezető szerepét
Kovács György és Fényes Aliz le-
tagadhatatlan ambícióval és el-
mélyedni-akarással játszották. Ko-
vács György kissé idegenül érezte
magát a jassz-művészetben, de fejlődő
talentumának értékes próbája
volt ez a szerep. Fényes Aliz kissé
elkísásonyosította Julika szere-
pét s fölösen lehalkította, de ha-
tározottan sok bensőséges és
finomságot árukt el. A többi se-
replők közül főleg Tompa Sán-
dort, az igyekvő Harmath Jolánt
és a szépen fejlődő Stefanidesz
Ilt kell megdicsérni. A bemutat-
kozó Csóka, Lantos és Borovszky
még nem mutathatták meg igazi
képeiket. Egyébként az egész
előadás érzett a lelkes ambíció
és nagyot adni-akarás. Ez pedig a
legtöbbet elismerést érdemli. A
közönség sokat tapsolta a kissé
elnyúlt évadmegnyitó összes sze-
replőit. (t.)

Rádió

SZOMBAT, szeptember 28.

BUCURESTI. 13.50: Rádiózene-
kar. 13.52: Rádiózenekar. 14.30:
Rádiózenekar. 18: Katonazene. —
19.15: Katonazene. 20.20: Bijenes-
cu Sándor román dalokat énekel.
20.40: Brácsa-zene. 21.15: Rádióze-
nekar. 22.46: Zenekar.

BUDAPEST I. 7.45: Torna, utá-
na hanglemezek. 11: Hírek. 11.20:
Felolvasás. 12: Díszdoktoravatás a
Pázmány Péter Tudományegyetem-
en. 13.05: Hanglemezek. 13.30:
Hírek. 14.40: Hegedű zongora kísé-
rettel. 15.40: Hírek. 17.10: Előadás.
17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.25:
Gitár-énekketős. 20: Cigányzene.
21.10: A Nemzeti Színház évadnyí-
tó díszelőadása. 23: Hírek. 23.25:
Zenekar. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19: Jazz zene. —
20.10: Mezőgazdasági félóra. 20.45:
Szalonzene. 22: Hírek. 22.25:
Hanglemezek. 23.10: Angolnyelvű
előadás.

— A KOZÁKOK, Don Jose Moji-
caval a főszerepben mátol az
Edisonban

Uj, különleges adót tervez a kormány

Madgearu gyilkosságra való szövetkezéssel vádolja Ioanitescu volt minisztert

(BUCURESTI.) A Dimineata jelentése szerint tegnap Dinu Bratianu pártelnök és Tatarescu miniszterelnök hosszas megbeszélést folytattak a hadsereg beruházások kérdéséről. Dinu Bratianu ezután Padulescu pénzügyi államtitkárral tárgyalta annak lehetőségéről, hogy miképpen biztosítják erre a célra szükséges összegeket. A lap szerint a kormány egy új speciális adó bevezetését tervezi, amelyet a jelenlegi közvetlen adók mellett

fognak szedni. Az új adónem bevezetésével rövidesen számolni lehet.

MEG AKARJÁK ÖLNI MADGEARUT

(BUCURESTI.) Virgil Madgearu volt pénzügyminiszter feljelentést adott be az ügyészséghez, hogy D. R. Ioanitescu volt miniszter egyik politikai híve meg akarja őt ölni. A feljelentésben — írja a lap — Madgearu rámutat arra, hogy D. R. Ioanitescu tud erről az életve-

szélyes fenyegetésről, sőt ahhoz támogatást is akar nyújtani. Madgearu bejelenti, hogy Ioanitescu egyik soffőrével beszélgetést folytatott, aki különben a volt miniszter lelkes híve, hogy Madgearut el kellene tenni láb alól. Ezt a beszélgetést Madgearu egyik embere véletlenül kihallgatta s így közölte a volt pénzügyminiszterrel, aki ezen az alapon megtette feljelentését az ügyészségnek, ahol most szigorú vizsgálat folyik.

A szovjet ellen irányul a németek legújabb tevékenysége

(BERLIN.) Hivatalos körök a legnagyobb titoktartással kezelik a Németország-Magyarország és Lengyelország képviselői között folytatott megbeszéléseket. A német hivatalos lap: a Deutsch Diplomatisch Politische Korrespondens tegnap esti kiadásában nagyobb cikket közölt, melyben szokatlanul éles formában támadja a Szovjet-uniót. Ugy hiszik, hogy ez a tény annak a következménye, hogy a három ország a Szovjettel szembeni álláspontját újabb megvizsgálás alá vette. A lap többek között azt írja, hogy az abesszin probléma nem a jelenlegi egyedüli veszély. Nagy veszélyt jelent Oroszország mai magatartása is, különösen pedig az a tény, hogy Litvinov Genfben szokatlanul erősen tevékenykedik.

A NÉMET LÉGÜGYI ÁLLAMTITKÁR MAGYARORSZÁGON
Ugyanakkor Budapestről jelentik, hogy Milch németbirodalmi légügyi államtitkár, aki jelenleg Magyarországon tartózkodik, még néhány napig itt marad. Milch meg fogja látogatni a magyarországi repülőtereket és kapcsolatot teremti a magyar aviátika vezetőivel.

RÓMA CÁFOL
(RÓMA.) A Stefani Ügynökség megcáfolja azt a külföldi lapokban megjelent hírt, hogy az olasz kormány elreklvirálta volna azt a lengyel oceanjáró hajót, amely a trieszti hajóépítő műhelyekben közvetlenül befejezés előtt áll.

A MEGEGYEZÉS KIZÁRTNAK LÁTSZIK

(PÁRIS.) A lapok kijelentik, hogy az olasz-abesszin viszály ügyében a megengedés mindaddig kizártnak látszik, bár a Genfben most elfogadott eljárás a 13-as bizottság megállapítása ellenére új perspektivákat nyit a tárgyalásokra. A sajtó szerint ezek a tárgyalások legfeljebb arra használhatók, hogy a két ország közötti ellenségeskedések megkezdése után további tárgyalásokhoz alapul szolgáljanak. A sajtó mindenestre nagyjelentőségűnek tulajdonítja azt a tényt, hogy Anglia és Franciaország a viszály békés

elintézése és a Népszövetség tekintélyének megóvása érdekében egyetemes álláspontot foglal el.

LENGYEL-MAGYAR-NÉMET EGYEZMÉNY

(BERLIN.) Politikai körökben úgy tudják, hogy Gömbös magyar miniszterelnök október elején hivatalos látogatásra is elmegy Berlinbe. E hivatalos látogatást azzal hozzák összefüggésbe, hogy miután a lengyel-román egyezmény lejárt és azt az Oroszországgal kötött biztonsági egyezményre való tekintettel nem újítják meg. Lengyelország most Magyarország gal és Németországgal fog hasonló természetű megegyezést kötni. Ezzel kapcsolatban a londoni lapok azt írják, hogy Ribbentropp tábornoknak, Hitler bizalmasának kö-

zeli lengyelországi útja a Memel-kérdéssel áll összefüggésben. Németország biztosítani akarja a Memel-vidék visszaszerzésére irányuló akció esetére Lengyelország jóindulatú támogatását.

OLASZ-LENGYEL KÖZLEDÉS

(RÓMA.) Olaszország és Lengyelország között az utóbbi időben rendkívül melegebbé vált a viszony. Mussolini legutóbb megbízta az olasz önkéntes légiók szövetségének elnökét, hogy utazzon Lengyelországba és vigyen magával egy ezüstszelencében római földet, amelyet helyezzen el Pilsudszky marsall sírjánál, mint az olasz népnek a lengyel nép s Pilsudszky személye iránt érzett tiszteletének szimbólumát.

E halasztották Bugnariu Tudor tanár hadbírósaági tárgyalását

(CLUJ.) A VI. hadtest bírósága ma délelőtt nagy érdeklődés mellett kezdte meg a romániai antifasiszta liga erdélyi vezetője: Bugnariu Tudor ügyének tárgyalását. A katonai ügyészség államellenes izgatással, bűnpártolással és kommunista propagandával vádolja Bugnariu tanárt.

A mai tárgyaláson a védelem, arra való hivatkozással, hogy a legfontosabb tanúk nem jelentek meg, kérte a tárgyalás elnapolását.

Negulescu ügyész azonban az ügy tárgyalása mellett foglalt állást. A védelem és a vád közötti hosszas vita fejlődött ki, míg végül a hadbírósaág dr. Olteanu ügyvéd előterjesztését fogadta el, mely szerint a vádirat felolvasása után döntsön a hadbírósaág abban a kérdésben, hogy szükséges-e a hiányzó tanúk megidézése, vagy sem? A hadbírósaág rövid tanácskozás után helyt adott a védelem kérésének és a tárgyalást elhalasztotta.

Tizenhat ember meggyilkolását vallotta be eddig Tcaciacu a jasi szörnyeteg

(JASI.) Tcaciacu, a vadállatias kegyetlenségű gyilkosnak bűnlajstroma egyre jobban szaporodik. A banditavezér tegnapig tizenhárom gyilkosságot ismert be, illetve ennyi ember holttestét találták meg azoknak a házaknak padlója alatt elrejtve, amelyekben lakása volt. Tegnap azonban Tcaciacu újabb bűntetteket ismert be. Közölte, hogy abban az időben, amikor Bu-

curestiben lakott, szintén követett el néhány gyilkosságot. Beismerte azt is, hogy amikor a Sapte Oameni uccában lakott, ott is követett el gyilkosságokat. Abban a házban, ahol Tcaciacu lakása volt, ásatásokat is végeztek és találtak három holttestet. Az áldozatokon ugyanolyan sérülések voltak, mint az előzőleg megtalált többi áldozaton. A hatóságok bizonyosra ve-

JAWOL

azonnal

megszünteti

fejgörcseit,
fogfájását,
nátháját,
idegességét

doboz 3 pasztillával

LEI 9.—

Kapható
minden gyógyszerárban!

szik, hogy a kegyetlen bandita bűnlajstroma még mindig nem teljes és valószínűleg további gyilkosságokra is fény derül. Azt már is megállapították, hogy Tcaciacu volt Románia utolsó évtizedének legveszedelmesebb és legkegyetlenebb banditája.

Eredeti abessziniai felvételek városunkban

A Royal Mozaik most mutatja be Baboona című filmjét, amely gyönyörű felvételeket ad Abesszinia területéről. A két repülőgépen folytatott expedíció különösen a Victoria-tó környéki és Abesszinia-nak a Nilus forrásvidéki területeket, azoknak állatvilágát és különös embereit ismerteti európai nézővel. Elmondhatjuk, hogy ennyire érdekes, különösen a jelenlegi olasz-abesszinia viszály folytán aktuális, de amellyel veszedelmek között felvett filmet még nem láttunk. Akit az olasz-abessziniai viszály érdekel, az nézze meg ezt a filmet. (p)

— JÖN A TANÜGYI REFORM.
Bucurestiből jelentik: A nevelésügy reformjára vonatkozó törvényjavaslat elkészült és a parlament megnyitása után azonnal a törvényhozás elé került. A tervezet egyik újítása, hogy ismét bevezeti a kereskedelmi iskolákban az érettségit

— HADBÍRÓSÁG ELÉ KERÜL A BOTRÁNYT OKOZÓ SZABÓ.
Kiss Ferenc Legiunei Ardeleni 7. szám alatti szabó, ma reggel 6 óra tájban ittas állapotban a Grand vendéglőben óriási botrányt rendezett és a rendcsinálásra odahívott Socaciu rendőrőrmesterrel is szembeszállt. Kiss őrizetbe vették és hatóságelleni erőszak miatt a hadbírósaágnak adták át, az eljárás további lefolytatására.

CENZURAT

Circus Kratyl!

Főpos a háta mögött

ma és minden este 9 órakor

nagy diszeloadás!

Világ városi akciók.